

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 4 Ipsa Epistola apud præfatum Parochum reperta seu Jansenismi
arcana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67882)

§. IV.

Sæc. XVIII.

A.C. 1740.

Ipsa epistola apud præfatum Parochum reperta, seu Jansenismi arcana.

Postquam igitur Zelosissimus hic Præfatus suam instructionem absolverat, eidem ipsam epistolam Jansenianam, de qua ibidem frequens ei erat sermo, adjunxit, eamque suo Clero, utpote ad detegendas Sectariorum fraudes aptissimam, ob oculos posuit. Erat eidem præfixus duplex titulus, & quidem I. *Secreta Jansenismi Statuta.* II. *Epistola encyclica ad S. Augustini Discipulos, qua ignorantia manifestatur eorum, qui diversam ab Ecclesia doctrinam profitentur.* Tenor hujus scripti erat sequens:

HONORATISSIMI DOMINI!

„Insignes, recentesque Augustinianæ
 „doctrinæ progressus, & vestram con-
 „stantiam ac fortitudinem adversus ho-
 „stium nostrorum rabiem, non sine ma-
 „ximo cordis nostri jubilo percepimus:
 „quoniam vero inimici nostri ex nostra
 „oppressione optimum reportant spo-
 „lium, hinc eorum sitim magis adhuc
 „acuendam fore merito timemus: quo-
 „circa bene nobis visum est, vos adhor-
 „tari, ne in certamine & crudelissima-
Hist. Eccles. Tom. LXXVII. G „rum

æc. XVIII „rum vexationum, quas propter justi-
 A. C. 1740. „tiam sustinetis, tolerantia succumbatis.

„Jam dudum charitatis vinculum,
 „quo compaginati sumus, cor nostrum
 „excitavit, ut ante Dei conspectum po-
 „siti hanc ab Eo gratiam exoremus:
 „precum vero nostrarum ardore aliquam-
 „diu continuato, tandem Deus nos illu-
 „minavit, ut divini luminis ductu do-
 „ctrinam nostram hic loci feliciter firmi-
 „terque stabilire potuerimus.

„Cum autem id vobis communicari
 „haud injucundum fore arbitremur,
 „hinc præcipuas, juxta quas nos imi-
 „tamini, regulas vobis proponimus, mi-
 „nime dubii, quin his semel probe hau-
 „stis, ipsimet pro vestra prudentia ac
 „sagacitate plura alia adhuc magis pro-
 „ficua adinvenire intenti eritis.

„Præprimis vero necessarium erit,
 „ut Nobiliores, magisque Zelosi inter
 „se fædus in Christo Jesu ineant, & al-
 „ter alterum adjuvet, ut una omnes eo-
 „dem spiritu animati opus perficiant;
 „hac enim ratione in bene cæptis sem-
 „per magis magisque proficient, con-
 „stantiores evadent, & ad firmandas
 „suas partes retundendosque adver-
 „sarios suos longe potentiores erunt: quo-
 „niam vero ex hisce præceptis nunc
 „pro-

„proponendis forte unum alterumve oc-
 „curret, quod simplicioribus offensioni
 „esse posset, hinc probe considerandum
 „est, quod sicuti Deus ad nostram salu-
 „tem ea etiam adhibuit media, quæ ini-
 „qua esse videntur, eoquod altissimi fi-
 „nes & rationes, quibus Deus ad id per-
 „moveretur, humano intellectui incogni-
 „tæ sunt, ita etiam nostra præcepta ta-
 „lis sunt conditionis, ut illis, quibus
 „virtus Zeli cognita non est, forte ini-
 „qua videri queant.

Sæc. XVIII.
 A. C. 1740.

„Plerumque Deus ter optimus nos
 „per obstrusas ducit vias, ut nos etiam
 „contra nostram voluntatem ad Beati-
 „tudinem pertrahat: decipiendi sunt
 „homines, ut lanentur. Quinimo si hac
 „in re Reformatos, uti vocari amant,
 „sequimur, id non ideo fit, perinde ac si
 „eorum hæresin non damnaremus, sed
 „quia, sicut nulla herba adeo est noxia,
 „quin adhuc utilis esse possit, ita quo-
 „que nobis licet innoxia adhibere me-
 „dia, quibus ipsi ad suam Religionem
 „cordibus populorum implantandam usi
 „sunt, quamvis ipsorum causa ob pra-
 „vos fines in interitum degenerarit.
 „Ceterum si eorum Protoparens Mona-
 „chorum ambitionem non impugnasset,
 „& pedanticas illorum doctrinas de e-
 „leemosynis & meritis, ex quibus quæ-
 „stum

Sæc. XVIII. „stum ceperunt. non annihilasset, certe
 A. C. 1740. „doctrinæ suæ integritas non tam altas
 „egisset radices, uti tamen factum est.

„Eapropter inoffenso pede eandem
 „semitam calcare possumus, non quali
 „eorum errori patrocinantibus, sed ut Ec-
 „clesiam in primæva sua disciplina ser-
 „tam servemus, prout & ipsi hunc fi-
 „nem obtendebant, & collapsam pro-
 „fanæ potestatis auctoritatem majesta-
 „temque rursus se erecturos jactitabant.

„insuper etiam fateri cogimur, quod
 „Calvinistæ in stabiliendo erroris sui
 „proposito admodum prudentes fuerint,
 „speciatim quippe circa Eucharistiæ sa-
 „cramentum suam sententiam non pa-
 „lam produnt, sed provide tam obscu-
 „ris exponunt verbis, ut eam ad om-
 „nes temporis, aliarumque circumstan-
 „tiarum rationes & ad Auditorum suo-
 „rum capacitatem accommodent. In-
 „de & nos inferimus, quod quandoque
 „dissimulare, & præcipua doctrinæ no-
 „stræ dogmata occultare, nec ea obvie-
 „scuicunque, nec quovis tempore ma-
 „nifestare, necessarium sit; tam ferreum
 „enim vivimus sæculum, ut hominum
 „potissimi ad assequendam hanc doctri-
 „nam incapaces sint.

„Ex his, Viri honorandi, jam pro-
 „spicitis præcipua capita, de quibus vo-
 „bis

„biscum, Deo dante, conferre aggreg- Sæc. XVIII.
 „dimur, impenſe tamen rogamus, ut A. C. 1740.
 „nos precum veſtrarum ſuffragio adju-
 „vetis, noſque in ſacro veſtro ſœdere
 „junctos ſervetis, ſumus enim

Noſtrorum DD. Conſratorum

Humillimi in Chriſto ad-
 dictiſſimi Portu- Re-
 giennes Presbyteri. S.
 Auguſtini Diſcipuli.

Fœderis noſtri ſcopus.

„Hujus Societatis ſcopus non alius
 „eſt, niſi ut corruptelas & abuſus a tem-
 „pore D. Auguſtini ex ignorantia pu-
 „rioris ſæcæ doctrinæ in Eccleſiam irre-
 „pentes emendemus, & Presbyteris ſæ-
 „cularibus aliisque Clericis debitam po-
 „puli venerationem, paſtoralemque cu-
 „ram, quam non ſine eorum injuria Mo-
 „nachi ad ſe rapuerunt, denuo vindice-
 „mus. Igitur nimiam fiduciam, qua
 „plebs Monachos veneratur, imminuere
 „poterimus, ſi populo perſuaſerimus,
 „Regulares a ſeveriore diſciplina defi-
 „cere, corruptos habere mores, uſita-
 „tam eorum animas dirigendi metho-
 „dum eſſe noxiam, illos doctrinam S.
 „Auguſtini doctrinæ recta contrariam,
 „& quidem in re omnino ad ſalutem ne-
 „ceſſaria, ſcilicet de prædeſtinatione &
 „gratia profiteri.

G 3

Pri-

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

Primum famam aucupandi medium.

„Ad captandam populi existimatio-
nem omnino necessarium est, ut nostri
mores suos saltem exterius ita compo-
nant, ut pii probique appareant, necnon
plebs de eorum eruditione & sinceritate
præclare sentiat. Incumbant certis
externæ pietatis exercitiis, pariter-
que ad eadem populum incitare cu-
rent, v. g. ut captivis opem ferant,
infirmos visitent, sacratissimum Alta-
ris Sacramentum adorent &c. ejus-
modi enim actiones plurimum eo con-
ferunt, ut e rudium cordibus sinistra
eliminēt opinionem, perinde ac si
Augustini doctrina affinis foret doctri-
næ Calvinī.

„Præterea populo insinuent, ho-
diernam Ecclesiæ disciplinam esse re-
lictam, impositas pœnitentias nimium
leves, nec peccatorum gravitati com-
mensuratas esse, Eucharistiam quoque
prout hodie recipitur, potius profana
esse, quam adorari, hosce abusus pe-
depravatos Monachorum mores in Ec-
clesiam irrepsisse, vel etiam per in-
stigationem eorum ambitionem, qua Monach-
orum ac priorum aliorumque
judicio sibi indies plures Patronos
„fa-

„fautores conciliare nitebantur: e con- Sæc. XVIII.
 „trario nostri se invicem amplis honorent A. C. 1740.
 „elogiis & acquirendæ eruditioni insu-
 „dent, ut in ore omnium ceu Viri docti
 „deprædicentur: frequenter etiam tam
 „ex suggestu quam in privatis suis collo-
 „quiis sermonem inspergant de præde-
 „stinatione, de gratia & de S. Augustino.

Medium II. Monachos opprimendi.

„Sedulo omnia, quæ in Mona-
 „chorum contumeliam scripta prodie-
 „runt, conquirant, & in sua adversaria
 „minutim referant, ut ea in promptu
 „quavis occasione habeant, adeo ta-
 „men circumspecte, ut unice ex Zelo,
 „non autem ex invidia egisse videantur.

„Rem adeo dextre gerant, ut popu-
 „lis Monachorum inscitiam & rudita-
 „tem sensim patefaciant, illam venera-
 „tionem, qua rudes laici eos colunt,
 „& Patrum nomine honorant, ex eo-
 „rum cordibus eliminent. Ea de caus-
 „sa opportunæ captandæ sunt occasio-
 „nes, in quibus sine populi offension-
 „hæc regula in usum deduci poterit
 „Supprimenda est doctrina de meritis
 „ad cælos vero extollenda victrix gra-
 „tia. Experientia edocti sumus, quo
 „Monachi per doctrinam de meritis jux-
 „ta hodiernam extensionem & Ecclesia

Sæc XVIII „praxin potissimum ditescant, & ea ex
 A. C. 1740. „præcipuis redditibus sit, unde Monach
 „chi sustentantur. Quamdiu enim cre
 „ditur, Deum nunquam sufficientem
 „denegare gratiam, hancque per no
 „stram cooperationem fieri efficacem,
 „semper fideles suæ salutis studiosi scire
 „desiderabunt, quæ sit Dei voluntas, ut
 „eam adimpleant, proin Monachos,
 „quos velut mysteriorum Dei dispensa
 „tores respiciunt, consultabunt, eisque
 „abundanter eleemosynas elargientur,
 „hacque ratione Monachi sibi ingentem
 „famam conciliabunt. Haud parum
 „ergo interest, ut D. Augustini Disci
 „puli hanc doctrinam, quæ sub specioso
 „conservandæ libertatis obtentu animas
 „occupat, suspectam reddant.

„In summa: nonnisi delectabilem &
 „victtricem gratiam, per quam electorum
 „voluntas a cooperationis labore suble
 „vatur, in ore habeant, doceantque
 „superfluam esse omnem sollicitudinem
 „qua Deo *per nostra bona opera* servit
 „coamur.

„Nec Deum plus a nobis requirere
 „nisi ut gratiam in nobis operari sinamus
 „& quidem eo magis, quo minus suam
 „ejus necessitati resistere possumus
 „quiuimo hanc gratiam semper conjun
 „ctam habere ejusmodi suavitatem, te
 „lem

„lemque efficaciam, ut id omne, quic- Sæc. XVIII.
 „quid de ea dici posset, infinities supe- A. C. 1740.
 „ret, hanc quoque gratiam ex certis,
 „& non cuilibet cognitis indiciis depre-
 „hendi, & parce admodum commu-
 „nicari.

„Caveant tamen, ne statim ab ini-
 „tio prodant, qualia sint hujus gratiæ
 „signa, hinc duntaxat insinuent, hanc
 „scientiam unice esse pro illis, qui ejus
 „capaces sunt. Hæc agendi ratio om-
 „nium est opportunissima, ut populi a-
 „viditas acuatur, ac propterea ex sa-
 „lutis suæ desiderio a Vobis consilium
 „exposcat.

*Varia instructiones circa concionandi
 modum.*

„Prudentis est, animi dispositionem
 „illius, quocum conversamur, probe
 „expiscari, maxima autem prudentia
 „opus est, ut cum illis, quos a nostra
 „doctrina alienos esse suspicamur, fru-
 „struose agere possimus. Eapropter om-
 „nes nostri foederati summa utantur
 „circumspectione, si cum illis agere o-
 „portuerit, quos vel sciunt, vel audie-
 „runt, eos a Viris nostræ societati ad-
 „versis fuisse instructos: tum vero suum
 „Zelum moderari, sedulo studeant, ne
 „S. Augustini doctrinam, quam intem-
 „pesti-

Sæc. XVIII. „pestive propugnare voluerunt, in di-
 A. C. 1740. „scrimen adducant.

„Jurent ac perjurent, se contra pro-
 „bos Monachos nil habere, quod car-
 „pant, nec etiam religioni sibi ducant,
 „suam abnegare doctrinam, & se Janse-
 „nistas non esse asserere, imo nequidem
 „Yprensus Episcopi nomen proferant, si-
 „cum ejusmodi agant hominibus, qui
 „ejus nomen & doctrinam abhorrent,
 „potius ergo opportuniorem occasionem
 „patienter præstolentur.

„Suam quoque mentem palam non
 „prodant, sed tam artificiosis verbis ob-
 „velent, ut suas doctrinas communi de-
 „ctrinæ haud absimiles esse, credatur
 „ne audientium animi statim ab iniuria
 „irritentur, sed potius sensim ad hanc
 „riendam S. Augustini doctrinam dis-
 „sponantur.

„In primo colloquio dici poterit
 „Deum quidem etiam reprobis gratiam
 „impertiri, eas tamen suo effectu ca-
 „rere: nec tamen asserant, nec propo-
 „gnent id ex defectu præfatæ gratiæ ad
 „cooperandum necessariæ in reprobis
 „venire. Item, quamvis non aliam
 „quam *libertatem a coactione* admittant
 „mus, nomen tamen libertatis depræ-
 „dicare, nosque liberos esse, nostras
 „qui

„que actiones laude vel vituperio esse
 „dignas, plenis buccis crepare, neces- Sæc. XVIII.
A. C. 1740.
 „sarium erit.

„Insuper quamvis gratia, voluntatem
 „præveniente necessitate obruat, non
 „tamen verbo *necessitatis* palam uti
 „decet, nec dicendum, quod gratia
 „voluntatem necessitet, sed illius lo-
 „co dici potest, quod victrix gratia
 „voluntatem in suavem triumphum du-
 „cat, quin ei vim vel coactionem infe-
 „rat. Ab initio etiam sedulo cavendum,
 „ne ejusmodi proferantur sententiæ,
 „quæ audientium aures offendere pos-
 „sent, aut nobis objectandi ansam præ-
 „berent, perinde ac si statueretur, *Chri-*
 „*stum pro omnibus non esse mortuum,*
 „*præcepta Dei prævaricantibus non esse pos-*
 „*sibilia, non dari sufficientem gratiam,*
 „*Deum non velle omnes homines salvos*
 „*fieri &c.*

„Verbo: fatis erit, de gratia victrice
 „& prædestinatione sermonem insper-
 „gere, omniaque media, ad utrumque
 „hoc caput audientibus inculcandum
 „apta adhibere, quin inde ullus ex ad-
 „stantibus offendatur: ea autem mode-
 „ratione ideo utimur, ut semel hoc ad-
 „misso, quilibet facillime ea, quæ ex
 „utraque hac sententia per se profluunt,
 „inde inferre queat.

„Præ-

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

„Præterea asserere poterunt, con-
 „troverfias inter Jansenistas & Molini-
 „ftas inde oriri, quod inter fe duntaxat
 „circa verba difputent, in ipfa tamen
 „rei fubftantia conveniant, & nec hi nec
 „illi pro hæreticis habendi fint, cum
 „tantum de quæftione fcholaftica aga-
 „tur, de cetero autem S. Auguftinus
 „conformius ad Dei magnitudinem lo-
 „cutus fuerit.

„Jactent, fe effe pacis amantes, ni-
 „que magis quam diffenfiones abomi-
 „nari & clamores eorum, qui ejusmodi
 „altercationes in Ecclefia concitant, id
 „autem eo collimat, ne pro fchismatis
 „Authoribus habeamur: hinc etiam
 „fuadeant, ut de ejusmodi controver-
 „fiis nec pro, nec contra difputetur.

„Si autem mentem fuam coram fibi
 „fufpectis candide aperire voluerint, id
 „mere narrative faciant, dicendo, v. g.
 „hoc vel illud propugnant Janseniftæ:
 „eo etiam modo agere poterunt illi ex
 „nofttris, qui coram incognitis Viris fuas
 „opiniones fortiter propugnando impa-
 „res funt, fi forte fufpicientur, in eorum
 „confortio quosdam reperiri, qui in eos
 „tela retorquere noverint.

„Provocati autem, ut fuam doctri-
 „nam argumentis ftabiliant, optime fa-
 „cient

„cient, si de ejusmodi argumentis pa- Sæc. XVIII.
 „rum solliciti quandoque exclament: O A. C. 1740.
 „*Altitudo* &c. vel etiam sine hæsitatio-
 „ne afferant: hoc idem S. Augustinus di-
 „fertis verbis docuit: & hoc satis erit.

Quilibet in promptu habeat copio-
 „sum apparatus encomiorum, quæ Ec-
 „clesia D. Augustino attribuit, inde in-
 „ferent, quantæ auctoritatis S. hic Do-
 „ctor, quanta quoque veneratione di-
 „gnus sit, quam merito etiam nostrum
 „intellectum ei subicere oporteat, nec
 „suorum verborum sensum perscrutari
 „liberum sit. Potissimi ex iis, qui vel
 „suspecti, vel huic doctrinæ infensi sunt,
 „illam ideo velut novam respiciunt, quia
 „recens in lucem prodiit, ac ideo eis
 „persuadendum, illam non aliam esse,
 „quam omnium fere sæculorum anti-
 „quitate venerandam.

Modus agendi cum simplicibus.

„Dantur homines probi ac simplices,
 „qui de quodam doctrinæ systemate nil
 „omnino norunt: hi autem, quia suæ
 „salutis admodum cupidi sunt, & fa-
 „cilius capi poterunt, cum eadem
 „tamen circumspectione, quæ circa
 „suspectos adhibetur, cum illis agen-
 „dum erit, quamvis paulo apertius eis
 „doctrina proponi valeat: attente etiam
 „eo-

Sæc. XVIII.

A.C. 1740.

„eorum inclinatio, quam in tali collo-
 „quio produnt, observanda est, & se-
 „dulo inspiciendum, an dictis assentiri
 „videantur; inde enim fructum ex no-
 „stro ore haustrum agnoscere poterimus.

„Si igitur novitatis hamo vix non
 „captos esse deprehendetur, audacter
 „ipsis proponenda est doctrina eo saltem
 „modo, quo hodie in Ecclesia & in
 „scholis imo etiam in Conciliis tempore
 „S. Augustini habitis proposita fuit.

„Nuptæ imo etiam nobiles Virgines
 „ad amplectendam hanc doctrinam, si-
 „demque desuper struendam sat idoneæ
 „sunt: hinc S. Augustini Discipuli om-
 „ni, quo possunt modo, ejusmodi mu-
 „lierum amorem sibi conciliare stu-
 „deant, idque haud facilius, quam si-
 „mulata quadam singulari pietate asse-
 „quentur: nil enim huic sexui acceptius
 „est, quam singularitas, & novitas
 „harum quoque mulierum ope facilis
 „negotio integræ familiæ ad eandem o-
 „pinionem pertrahi poterunt. Hæc
 „præcepta non modo exacte adimplean-
 „tur, sed etiam sedulo curetur, ut ad
 „has sæminas facilem aditum habeant
 „eisque præfatam doctrinam tam in pri-
 „vato colloquio, quam in publicis con-
 „versationibus intime instillare queant.

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

„Si quidam liber huic doctrinæ fa-
 „vens, & ad persuadendum aptus pro-
 „dierit, ex nostris ditiores illum fæmi-
 „nis procurare rogantur, habeantque
 „in promptu plura illius exemplaria di-
 „verso modo compacta, quæ illis dono
 „dare, aut saltem ad tempus commo-
 „dare, haud cunctentur, prout eis be-
 „ne visum fuerit, aut major fructus spe-
 „rari poterit.

„Si vero alicubi ejusmodi expensis
 „ferendo impares essent, ex communi
 „ærarario, de quo sicut & de salariis plura
 „inferius, necessaria suppeditabuntur.

Modus conversandi cum indifferentibus.

„Non raro fæderati Discipuli S. Au-
 „gustini occasionem habebunt agendi
 „cum illis, qui nec nobis nec nostris
 „adversariis favere videbuntur: cum
 „his eodem modo, quo cum simplici-
 „bus & suspectis pro cujuscunque pru-
 „dentia agendum erit.

„Præterea in Nobilium ædes scri-
 „ptos vel typis editos libros velut sin-
 „gularis raritatis opera spargant, vel ad
 „Urbium Primores transmittant, ut le-
 „gendi aviditate pellecti inde suo Marte
 „instructionem hauriant, quæ ipsis ore-
 „tenus non semper, nec tam facile da-
 „ri posset.

„Ut

Sæc. XVIII.

A. C. 1740.

„Ut vero eorum aviditas magis ad-
 „huc acuatur, præcipua nostræ doctri-
 „næ capita tanquam *arcana oracula* sunt
 „deprædicanda. Si vero Adversario-
 „rum nostrorum quispiam vel doctri-
 „nam vel personam cuiuspiam ex no-
 „stris fuerit aggressus, tunc enim vero
 „vel maxime necessarium est, ut apo-
 „logias quaquaversum emittamus, qui-
 „bus id efficiamus, ut una ex parte ad-
 „versarii nostri deprimantur, ex altera
 „nos super eorum ruinas triumphum e-
 „rigamus, illis ad ignominiam, nobis
 „ad tutelam.

„Coram illis, quos S. Augustini do-
 „ctrinæ paulo benignius affectos norunt,
 „apertius in Molinæ sectatores inve-
 „here, illosque ceu meros Pelagianos
 „vel Semi-Pelagianos traducere pote-
 „runt: quoniam vero Deus reprobis suf-
 „ficientem denegat gratiam, inde an-
 „sam arripiant declarandi, quod Deus illi
 „ad iustitiæ suæ exercitium permittat.

Modus agendi cum fervidis & devotis.

„His proponant, solidiorem illam
 „esse doctrinam, quam S. Augustinus
 „tradidit, multas quoque requiri con-
 „ditiones, ut actio quædam vel peccat-
 „tum

„tum Deo *displiceat* (*), gratiam præ- Sæc. XVIII.
 „cipuam esse causam, propter quam A. C. 1740.
 „optimæ actiones in peccatum degene-
 „rant, & non raro superbiam actus om-
 „nium meritissimos inficere.

„Nec magis peccaminosam dari su-
 „perbiam, quam si quis credat, quod
 „nos ad pietatis actus, quos Deus in
 „nobis operatur, cooperemur, & cujus-
 „dam meriti capaces simus.

„Summus autem honor, & præstan-
 „tissima virtus in eo consistat, ut homo
 „totaliter a gratia dependens quiescat,
 „eaque omnia in nobis & sine nobis o-
 „peretur.

*Methodus agendi cum iis, qui virtutis cul-
 tum negligunt.*

„His, quibus vel pietas incognita,
 „vel qui dissolutam vitam agunt, aut
 „ad vitæ licentiam inclinant, Deum ab
 „æter-

(*) In manuscripto apud hunc Parochum
 reperto *ly displiceat*, seu *desagreable* linea qua-
 dam vix non erat deletum, unde probabilius
 hæc propositio ita emendari debuisset: *multæ*
requiruntur conditiones, ut nostræ actiones &
preces Deo sint acceptæ, ingratitude autem
pro gratia præcipua est causa, propter quam
etiam optimæ actiones nil nisi peccatum sunt.

Hist. Eccles. Tom. LXXVII. H

Sæc. XVIII „æterno nos vel ad salutem vel ad dam-
 A. C. 1740. „nationem præordinasse . . . ipsius de-

„cretum per nos immutari haud posse,
 „arduas esse Monachorum actiones &
 „mortificationes, sed ad nihil utiles, si
 „in gratia constituti sumus, per gratiam
 „& non per bona opera meritum no-
 „strum conquiri (si tamen meritum da-
 „tur) si vero in statu gratiæ non sumus,
 „tunc bona opera non tantum nihil no-
 „bis prodesse, sed totidem esse peccata
 „mortalia.

„Si vero ex Concilio Tridentino con-
 „trarium ostendatur, replicent, hoc
 „Concilium non fuisse legitimum, sed
 „duntaxat ex furiosis Monachis consti-
 „tutum: omnes, qui docti & ingenio sa-
 „gaces audiunt, esse Jansenistas; hæc
 „pluraque alia hominibus dissolutis sine
 „omni tergiversatione palam proponant,
 „aliis autem, qui horum incapaces sunt,
 „caute occultanda, uti sunt: Deum pro-
 „reprobis non esse mortuum, eisque ne-
 „quidem sufficientem dare gratiam, cum
 „probe sciat, eos illa abufuros: nullam
 „omnino dari gratiam, quæ non sit ef-
 „ficax & victrix, efficacem autem fieri
 „sine ulla cooperatione nostra; hæc
 „gratiam, si semel cuidam est data, præ-
 „destinationis signum esse & maxime
 „lætitiæ argumentum, illam vero non
 „nisi ex certis signis cognosci &c.

Modis

Modus agendi cum Præsulibus, Presbyteris, aliisque Clericis sæcularibus.

Sæc. XVIII.
A. C. 1740.

„Fæderati Discipuli S. Augustini
 „specialiter curent, ut nostræ factionis
 „Præsules summa subjectione, Sacerdo-
 „tes vero omni amore & veneratione
 „prosequantur, ut hi convincantur, quod
 „Nos sacerdotalem dignitatem melius
 „quam Monachi æstimemus & honore-
 „mus: ipsis quoque inculcent, quod
 „Presbyteri a Monachis passim vilipen-
 „dantur: ipsis vero solis animarum di-
 „rectionem & Divini Verbi dispensatio-
 „nem jure competere, exclusis aliis qui-
 „buscunque: Monachos enim hoc mu-
 „nus illegitime ac violenter usurpasse.
 „Religiosos ad nullum Hierarchiæ Ec-
 „clesiasticæ gradum spectare: nec eos
 „ad aliud esse vocatos, nisi ut Deum ex-
 „orent, & in sua solitudine gemant,
 „non autem concionentur: illos esse
 „vanos, ambitiosos, sæcularisantes &
 „vindictæ cupidos homines, & ubi de
 „proprio commodo agitur, eos quidem
 „Dei honorem obtendere, Dei tamen
 „cultum in rebus abominandis consti-
 „tuere, ac unice eo intendere, ut sacer-
 „dotalem statum contemptibilem red-
 „derent, & populos in horum contem-
 „ptu nutrent.

H 2

„Ea-

Sæc. XVIII.

A. C. 1740

„Eapropter Presbyteros sæculares
 „niment, ut in publicis pulpitis compare-
 „re audeant, eisque nostri ad hoc munus
 „cum decore obeundum auxiliatrices
 „manus porrigant, seque, quantum fieri
 „poterit, eis associent, ut in vinculo
 „charitatis conjuncti ad deprimentos
 „Monachos validum exercitum conflare
 „queant. Præterea nullis sumptibus,
 „nullisque viribus parcant, ut illos, qui
 „vel suis libris, vel suis concionibus li-
 „bi nomen compararunt, S. Augustini
 „doctrinæ propensos reddant.

De modo invicem agendi.

„Confoederati Discipuli tam arctum
 „inter se foedus sacratum habeant, ut
 „nihil in mundo eos separare valeat.
 „persuasissimum enim eis sit, totum ro-
 „bur adversus eorum hostes unice in
 „arcta hac concordia consistere: ac pro-
 „pterea cunctos, qui præfatam doctri-
 „nam profitentur, *D. Augustini Discipu-*
 „los vocent: *fœderati* autem *Discipuli*
 „duntaxat erunt illi, quibus præter
 „instructio fuerit communicata: cura
 „bunt autem, ut unicum illius trans-
 „sumptum in quavis urbe, & in quovis
 „nobiliore Regni pago habeatur.

„Rogantur autem illi, quibus hæc
 „instructio concredita est, ut eam nulli
 „exhi-

„exhibeant, nisi eos huic doctrinæ opti-
 „me affectos, & nostris hostibus ap-
 „prime infensos esse certe noverint. Ex
 „his pauci eligantur, quibus, si vel sub
 „officiosæ salutationis vel honestæ de-
 „ambulationis prætextu erunt una con-
 „gregati, poterunt subinde ea commu-
 „nicari, quæ ad hujus doctrinæ stabi-
 „limentum, progressum, aut ad alia
 „his annexa negotia spectare videntur.

Sæc. XVIII.
 A. C. 1740.

„Insuper ex foederatis illi, qui in-
 „genii acie vel capacitate eminent, in
 „foro publico comparere, hostesque
 „suos doctrinæ armis instructa acie de-
 „bellare poterunt, qui vero *secreti* vo-
 „cantur *Discipuli*, quales ipse etiam Dei
 „Filius habuit, quiete subsistant, & se-
 „se ita gerant, ac si indifferentes vel om-
 „nino, si opus fuerit, adversæ par-
 „tis Patroni essent, ut eo facilius ani-
 „mi dispositiones, horumque propen-
 „sionem erga doctrinam in conventibus,
 „quos vel ideo sæpissime frequentent,
 „expiscari valeant.

„Curabunt insuper, ut commune e-
 „rigant ærarium, ex quo necessariæ
 „solvantur expensæ, & instruantur ty-
 „pographiæ pro edendis scriptis volan-
 „tibus, necnon salaria pendantur tam
 „pro iis, qui non nisi auro conducti po-
 „terunt, quam iis, qui jam conducti

H 3

„alios

Sæc. XVIII. „alios clam ad nostram doctrinam per
A. C. 1740. „trahunt. His amplissima solvantur fi-
 „pendia, dummodo ærarium non exhae-
 „riatur.

„Altissimum servabitur silentium
 „non tantum de hac instructione nun-
 „quam publicis typis edenda, sed & de
 „conclusis aliisque occurrentibus, qua
 „in præfatis Conventibus secreto agita-
 „buntur. Si Episcopi vel Presbyteri
 „aut Nobiles nostræ doctrinæ insensibili-
 „minus propensi erunt, nostri quieti
 „subsistant, & ab omni strepitu abste-
 „neant, in secreto tamen agere pergant
 „jam contenti, quod sensim animos ad
 „rectam semitam deducturi sint.

„Foederati Discipuli vicissim sese ad
 „ludendum invitent, & in secretis locis
 „cohabitent, ut semper sese arctiori
 „vinculo jungant, firmissimeque con-
 „glutinent. Excipiuntur tamen occul-
 „Discipuli, qui ponnisi sat raro & se-
 „creto cum palam prodeuntibus sese
 „quales haberi prætendant. Si qui
 „Episcopis inferiores doctrinam impu-
 „gnaverint, modeste eos monebunt,
 „autem nihil profecerint, nec eos a sua
 „pertinacia revocare potuerint, tum
 „exacte in omnes eorum mores inquiri-
 „retur, eisque bonorum & dignitatum
 „jactura interminabitur: priusquam

„tamen eo res deducatur, ingens ad-
 „hibenda est circumspectio, nihilque
 „sine prævia explorata foederatorum
 „sententia aggrediendum est.

Sæc. XVIII.
 A.C. 1740.

„Sacerdotes congrua sustentatione
 „in eorum terris carentes rogantur, ut
 „ad publicos Discipulos Parisiis agentes
 „recurrant, qui eis omnia ad victum &
 „vestitum necessaria suppeditabunt.

Pro conversatione in particulari.

„Qui sæculum, & promiscua om-
 „nium consortia frequentare solent, sem-
 „per in decenti habitu compareant, &
 „tam in suis colloquiis, quam etiam in
 „exteriori cultu suavitatem redoleant,
 „semperque quamdam animi celsitudi-
 „nem, sacramque spiritus libertatem
 „præferant, quin sese uni rei alligari
 „patiantur, & quamvis mortificationes
 „aliaque opera poenalia coram Deo ni-
 „hil profint, ea tamen quandoque ex-
 „erceri permittant iis, qui hoc modo
 „in partes suas trahi, aut probæ vitæ
 „exemplo in doctrina firmari sperantur.

„Hæc præcepta, adjuvante Deo, ex-
 „acte ad opus deducant, quin tamen se
 „ad ea sub peccato obstringi credant: si
 „vero hæc transumpta fors in hostiles
 „manus infausta forte inciderent, ea
 „omnes Discipuli ore & calamo detesta-

H 4

„bun-

Sæc. XVIII. „buntur, si id nostri fæderis bonum ac
A. C. 1740. „necessitas postulaverit.

§. V.

Jurisdictionis Ecclesiasticæ usurpationis Regiis edictis suppressa.

Nunquam Ecclesia Gallicana concubionibus magis periculosis agitata fuit, quam dum temerarios Jansenianæ sectæ ausus ipsa Parlamenti auctoritas pro aris & focis fulcire adlaborabat. Tum enimvero omnia sus deque miscerantur, & dum potestas Ecclesiastica suos limites transiisse falcemque in alienam messem immisisse incusabatur, vicissim Laica potestas ad Sanctuarium profanas manus iniicere haud reformidabat, ad id eidem ac præcipuis Parlamento Parisiensi portam aperientibus ipsis Ecclesiasticis; horum enim non pauci, & quod pudendum est, etiam Episcopi, cum supremo Pastore ejusque voci obedire ac sese subicere recusabant, ut contra Apostolicam Ecclesiæ severitatem se suæque sectæ monstra in tuto collocarent, ad ipsum Parlamenti tribunal supplices advolabant, hacque agendi ratione, ipsoque facto suasque causas laico huic Senatui subjecerunt, ac ita in laico Tribunali jurisdictionis